

Τάσος Κόρφης

ΤΑ ΟΜΟΡΦΑ ΧΡΟΝΙΑ

Πήραμε διαταγή να πάμε στο Σάν Ντιέγο. Πήρατε δύο Έλληνες οι άλλοι ξένοι. Όλοι, σχεδόν, φύγανε μ' αεροπλάνα και τραίνα. Εγώ με πούλμαν: Τὰ Γκρέι-χάουντ, τὰ δίπατα.

Οι δρόμοι ήτανε ατέλειωτοι, φαρδιοί με πολλές λουρίδες. Τὸ ἀμάξι ἔτρεχε με ἐκατὸν πενήντα. Εἶχα θέση στὸ παράθυρο, δεύτερο πάτωμα. Ἔβλεπα τὰ τοπία Φεύγανε. Δέντρα, βουνὰ καὶ σπιτία. Τὸ Σικάγο, τὸ Ντητρόιτ, τὸ Σαιν Λούις. Γκρίζα ἀπὸ τὴν καρδουνόσκονη.

Ταξιδεύαμε μέρα καὶ νύχτα. Κάτω ἀπὸ τὸ κάθισμα ἕνας λεβιές. Μπορούσες νὰ τὸν πατήσεις, νὰ γίνει ἡ θέση κρεβάτι. Εἶχε κι ἀπόπατο μέσα κι ἀναψυκτήριό. Τὶς νύχτες σβύγανε τὰ φῶτα κι ἀνάβανε κάτι μικρὲς κολωφωτιές, κόκκινες στὸ διάδρομο. Ἴδια καντύλια.

Οἱ ὁδηγοί, δύο πάντα, ἀλλάζανε κάθε ἓξη ὥρες. Σταματούσαμε σὲ κεντρικοὺς σταθμοὺς ἢ παράμερα πόστα γιὰ τὴ σκάτζα θάρδια. Λέγανε κάτι μεταξύ τους, χωρίζανε. Οἱ παλιοὶ γιὰ τὰ πᾶμι καὶ τὰ ξενοδοχεῖα. Οἱ καινούργιοι γιὰ τὴ δουλειά. Ἐμεῖς ἀγοράζαμε τσιγάρα, ἐφημερίδες καὶ πόκετ - μπούκ. Νὰ ἔχουμε κάτι νὰ περνᾶει ἡ ὥρα.

Ἀνθρωποὶ διάφοροι ἀνεβοκατέβαιναν στὶς στάσεις. Ἀνδρες, γυναῖκες, ἄσπροι, μαύροι, ἰνδιάνοι με φτερά: οἱ περισσότεροὶ φτωχοί. Πιάνανε κουθέντα, τὸ ρίχνανε στὸν ὕπνο, διαβάζανε. Ἄλλοι, ἀγνωστοὶ πρίν, ζευγαρώνανε, κάνανε γλύκες. Μιά μεσόκοπη, μέσα ἀπὸ τὴ χαραμιάδα ποὺ ἄφηναν οἱ θέσεις μας, μοῦ ἔπιασε κουθέντα.

—Γιὰ ποὺ καμπαλέρο.

—Σάν Ντιέγο. Δουλειές. Ἐσύ;

—Στὴν Ἀριζόνα. Ἐένος;

—Ναί.

Τῆς ἄρεσε ποὺ ἴμωνα ξένος. Ἦταν κι ἐκεῖνη μόνη, χωρὶς οἰκογένεια. Πλούσια, ἔμενε σὲ πᾶμπα, ἀλλὰ μόνη. Χήρα. Παρέα μ' ἰνδιάνους καὶ βουβάλια. Τὸ Φαίνιξ, ἡ κοντινότερη πόλη, πέντε ὥρες με τ' ἄλογο.

Ἦθελε φίλο. Μοῦ τὰ ῥιξε. Ὅταν θὰ τέλειωνα τὶς δουλειές μου θὰ ἔτανε «πολὺ εὐτυχής» νὰ μ' ἔχει σπíti της. Δέκα μέρες ἐκεῖ, θὰ περνούσαμε ζάχαρη. Καὶ χαχα-χὰ καὶ χαρχαλιάσματα κι ἀηδίες.

Ἐκλεισα τὰ μάτια μου, ἔκανα πὺς κοιμᾶμαι νὰ ξεφύγω. Φαντάστηκα διάφορα. Φύλλαγα τσίλιες, λέει, κι οἱ φίλοι μου εἶχανε μπουκάρει στὴν τράπεζα. Ἐκανε κρύο, χιόνιζε. Μισοσκόταδο. Τὰ φῶτα σβυσμένα στὸ δρόμο, δὲν εἶχε φέξει ἀκόμα. Ἦ πόλη κοιμότανε, δὲν ἤθελε νὰ ξυπνήσει. Στὰ ἴδια καὶ στὰ ἴδια.

Σὲ λίγο ξημέρωσε, πήγαμε στὸ «σπίτι». Κρύψαμε τὶς βαλίτζες μας, πλυθήκαμε, μᾶς ἔψησε καφέ ἡ «μαντάμ». Τὰ κορίτσια κάτω ἀπὸ τὸ πάπλωμα. Μύριζε ὁμορφὰ ἡ μπόχα ἐκεῖ. Γύριζε ὁ κόσμος ἀνάποδα.

Ἐνοιωθα ζέστη τώρα, ἔξαψη. Κοίταξα ἐπίμονα γύρω στὰ πούλμαν νὰ δῶ τρυφερὴ σάρκα πίσω ἀπὸ τραδηγιμένες φοῦστες ἢ στήθη βαρεῖα ξεσκέπαστα μ' ἐρεθισμένες ρόγες. Τίποτα. Ἀδιάφορος κόσμος, ἀνύποπτος, σ' ἕνα ταξίδι γιὰ κάτι. Πολλοὶ ζευγαρωμένοι. Στὸ θάθος οἱ ἐγχρωμοὶ. Ἀνάμεσά τους (μάτι θολὸ ποὺ γδύνει θολὰ μάτια) μιὰ μιγάδα. Μόνη σὲ διπλὴ θέση.

Πησίασα κοντά της, κάθισα. Τῆς ἔπιασα κουθέντα. Ἐλαφρὲς ἐπαφές, πρῶτα με τὰ γόνατα, ὕστερα με τὸ χέρι, κάτω ἀπὸ τὴν καμπαρντίνα μου ποὺ μᾶς σκέπαζε. Σκυρούπωνε. Ἀκούμπησα ἀκόμα πιδὸ πολὺ. Τὰ μπούτια χαλαρά, τὰ δάχτυλά μου

ανέδαιναν ψηλότερα. Συγκρατημένος στεναγμός στά υγρά της χείλη.

Ἡ καρδιά μου φτερούγιζε, τὸ αἷμα μου κατέβαινε κάτω. Ἦθελα νὰ τὴν κοίταζα ἐκεῖ στὸ κάθισμα, μὰ εὑρίσκα δυσκολίες στὸ μικρὸ λαταξὶ ποὺ φοροῦσα. Ἀδύνατο νὰ κρατηθῶ. Σταμάτησα τὸ χᾶιδεμα. Δάγκασα δυνατὰ τὰ χεῖρά μου. Κοίταξα γύρω μου νὰ συνέλθω. Μονάχα σκιές. Καὶ τ' ἀναμμένα κόκκινα φῶτα.

—Τί ἔχεις;

—Δὲν μπορῶ. Θέλω πολὺ, εἶπα.

—Περίμενε. Στὸν ἐπόμενο σταθμὸ.

Στὸν ἐπόμενο σταθμὸ μπερδεύτηκε στὸν κόσμος, χάθηκε. Πῆρα μιὰ μπύρα, στά μασίγια, ἔπαιξα. Πίσω ἀπὸ τὰ θολὰ τζάμια τὰ φῶτα ἔρημα στὴ βροχή. Ὁ δῆγος χεῖρονομοῦσαν. Θὰ ἔταν νευριασμένοι μὲ τὸν καιρὸ. Ἀνέβηκα καὶ ξάλασα.

Πλησιάζαμε, τώρα, νύχτα στὸ Λὰς Βέγκας. Κόσμος πολὺς γέμιζε τὸ πούλμαν. Δύνατο νὰ κοιμηθεῖς στὶς διπλὲς θέσεις κουκουλωμένος μὲ τὸ παλτὼ σου. Τότε γι' ἀπίθανα κέρδη, φρεσκοσοδατισμένες γριές, ματιές ἀπὸ θεντέτες: ἀρώματα σύφιλη. Καὶ στά γόνατα ἐνδὸς ξεδοντιασμένου γέρου (τὸ χέρι του κάτω ἀπὸ φούστα της) μιὰ μικρούλα μὲ κούκλα.

Πνιγόμενη. Ἡ μπόχα τοῦ σπύρτου, οἱ ἐλπίδες τοὺς μὲ ζάλισαν. Μισοῦσα τὰ νηγύρια. Ὅλα ἐκεῖνα τὰ ψεύτικα μιχλιμπιδάκια, οἱ ρόδες τῆς φωτιάς, τὰ μαλακὰ σκυλιά, μὲ φόβιζαν. Τραβοῦσα τὴ μάνα μου ἀπὸ τὸ χέρι. «Νὰ φύγουμε. Κανένας δὲν μ' ἀκούγε.

Ἡ γυναίκα ἀπὸ τὴν Ἀριζόνα, μπροστά μου, εἶχε πιά κατεβεῖ καὶ στὴ θέση τώρα μιὰ ἄλλη γυναίκα. Περίπου στά χρόνια της, μὰ λεπτότερη. Φοροῦσε φόρεμα, κλεισμένο ψηλὰ στὸ λαιμὸ, μὲ φιλντισένια κουμπάκια. Τὸ σῶμα της κινήσεις του, ἀδιόρατες. Δυὸ λεπτοκαμωμένες κοτσίδες στεφάνωναν τὸ δάκρυ πρόσωπο, ἐντείνοντας τὰ φωτεινά της μάτια ποὺ κυριαρχοῦσαν. Ἀπέριττη, μιζή. Μονάχα ἡ θλίψη της.

Ἀπέναντί μας, στὸ διάδρομο, μιὰ σειρά ἀπὸ μεγάφωνα μετέδιδε μιὰ χαμηλὴ πικὴ. Ὡ, ναί, τὸν θυμίζουν τὸ δίσκο. Μιὰ σπάνια, ἡλιόλουστη μέρα, ἔξω ἀπὸ τὸ μυστηριώδη, ξαπλωμένοι στὸ γκαζόν. Νότιοι — ἐκεῖνη ἀπὸ τὴν Ἀργεντίνη, ἐκείνη τὴν Ἑλλάδα — σὲ δόρειους τόπους. Νὰ παίζουν, κι ἐκεῖ χαμηλά, τὴν ὁμιλική τὰ μεγάφωνα. Καὶ μὲ κλεισμένα μάτια, νοιώθω τὴς ρόγες τοῦ σταφυλίου μὲ μὲ δὶνε στά χεῖλη. «Κοιμήσου, ἐγὼ ἀγρυπνῶ».

Ἦθελα πίσω. Ἡ γυναίκα μὲ τὸ ριχτὸ φόρεμα κοιτοῦσε, ἀφηρημένη κι αὐτὴ, τὰ ἀφῶνα. Τὰ φωτεινά της μάτια μακριά. Σὲ κάτι ἐντελῶς προσωπικὸ της, τὴς θύμιζε ἡ μουσικὴ. Ἐνοιωθα ὁμορφα. Σ' αὐτὸ τὸν κοινὸ μουσικὸ τόπο, σ' αὐτὴ τὴν ἐπαφή, ποὺ συναντηθήκαμε.

Φθάσαμε στὸ Σάν Ντιέγο. Κατέβηκα. Προχώρησα πρὸς τὴν ἐξοδὸ τοῦ Σαν Ντιέγο. Δυὸ συνταξιδιώτες μου (οὔτε ποὺ τοὺς εἶχα προσέξει) πλησιάζανε διασπαστικοὶ μὲ προσπεράσανε.

—Συγγενεῖς ἐδῶ;

—Ὁχι. Δουλειές, εἶπα.

—Δουλειές κι ἐμεῖς. Θὰ μείνουμε στὸ Ambassador. Δὲν ἔρχεσαι; Πρώτης τάξης ξενοδοχεῖο. Στέκει ἀπὸ τὰ λίγα. Ἀνεση, ὁμορφὴ κουζίνα, κὼλ - γκέρλς.

Δὲν ἔμεινα στὸ Ambassador. Ἦθελα ἡσυχία. Προτίμησα ἕνα μικρὸ ξενοδοχεῖο πανσινὸν μᾶλλον, στὴ νεγρογειτονία. Σκοῦρας κι ἐγὼ ἀλλὰ μὲ ρώτησαν πολλὰ τὴν πατρίδα μου, γιὰ τὴς δουλειές μου, γιὰ τὸ πείσμα μου νὰ θέλω νὰ μείνω ἐκεῖ. Στὸ τέλος, ἄδειασε, μοῦ ἔπαν, ἕνα δωμάτιο, μοῦ τὸ ἔδωσαν. Ἦταν στὸν τρίτο ὀρόφο. Στενόχωρο, κάτω ἀπὸ τὴ σκάλα. Μ' ἕνα μικρὸ παράθυρο ψηλὰ ποὺ ἔβλεπε στὸ δρόμο. Βρώμικος δρόμος ἀγορᾶς μὲ μικρομάγαζα πνιγμένα σὲ πραιμάτια, ἀλλὰ ποὺ βράζανε χοτ - ντόγκ, ἡ πούλαγαν πόπ - κὸρν στὸ πόδι. Τὶς νύχτας

πόστο οί θρώμικες. Ψηλές μιγάδες με θαρεία καπούλια ή ελόμαυρες. Οί άνδρες στis γωνιές, έτοιμοι για καυγά, καπνίζανε. Με χέρια φορτωμένα δαχτυλίδια. Οί μόνοι άσπροι οί μπάτσοι.

Πριν κοιμηθώ και δάλω τις θαρείες θαλίτζες μου πίσω της, άφηνα ανοιχτή την πόρτα μου. Περνούσαν πολλοί, μου 'πιαναν κουδέντα. "Ανθρώποι άπλοι πού μένα-νε στ' άλλα δωμάτια. Οί νέοι (θυμάμαι κάποιον πού διάβαζε πολύ) όξύτεροι. Οί γυναίκες, γυναίκες. Στο πι και φι τρύπωναν στο κρεβάτι μου, ακόμα κι οί άνη-δες, ζητώντας στο τέλος κάτι για δώρο. Φθάνει νά μη τις έβλεπε κανένας.

Έμενα με τις μέρες μέσα άξύριστος. "Όσο νά μαζευτούν κι οί άλλοι για νά πιά-σουμε δουλειά (προπάντων όσοι είχαν ξεκινήσει με Ι.Χ.), είμωνα ελεύθερος. Λε-φτά, ακόμα, είχα. Τσιγάρα, τζίν, άγόραζα. "Όσο για τó φαί. Δέ θαρίεσαι.

"Εγραφα με τις ώρες. "Ένα γράμμα σέ φίλο, άς πούμε, χαμένος στο μαύρο. "Α-γνωστος : κανείς δέν ήξερε πούθε κρατούσε ή σκούφια μου, λησμονημένος. "Ο ά-γώνας νά μιλήσεις. Νά μη ξεχάσεις τή γλώσσα σου.

Κάποτε έφθανα σ' άπόγνωση, έπαιρνα τούς δρόμους : Για νά χαθώ και πάλι, μάλλον, παρά νά θρω κάποιον. "Εμπαινα στο μετρό, κατέβαινα στο κέντρο, κατέ-ληγα στα μπάρ : "Όλοι, άγνωστοι αύριο, μιά παρέα.

"Εκεί, στη νεγρογειτονιά, τόν είδα :

—"Ισπανός, "Ιταλός, "Ελληνας ;

—"Ελληνας, είπα.

Είχε γυρίσει όλο τόν κόσμο, αρχίζοντας από την "Απω "Αγατολή πού πολέμησε. Ζωγράφος. Κάτω από την καταπακτή πού φύλαγε άγριος σκύλος, τó άτελιέ του. Οί τοίχοι ύγροί : μύριζε νέφτι. "Ένας ύπόγειος διάδρομος έφερνε σέ στενόμακρη αίθουσα. "Αποθήκη άλλοτε.

Κολλητά δίπλα τó σπίτι. "Ο γιός του («ό πιό καλός μου πίνακας», είπε) στην κούνια, ή γυναίκα του καθάριζε τά τζάμια. "Ατέλειωτα σχέδια κι έδω, παρατη-μένα χρώματα, ένα κεφάλι νέγρου. Και τó φαί νά μυρίζει. «Κουζίνα μεσογειακή, δέν άντέχω τά χάμπουργκερ».

Ζούσε σ' αυτή τή γειτονιά, ένα με τούς νέγρους, πολλά χρόνια. Είδε τά παιδιά τους νά μεγαλώνουν, νά παίρνουν τή θέση τους. Μαύρα μοντέλα πού άγκώνονται νά σπάσουν τούς μουσαμάδες. Καθηγητής τώρα, μιά τó ταξίδι άτέλειωτο.

Περάσαμε, κουδεντιάζοντας, όλη τή νύχτα. "Εφυγα τó πρωί. Δέν πήρα τή διεύ-θυνσή του. Τόν θυμάμαι πάντα. Καλύτερα έτσι.

